

Listy

Listy

Listy Ason-klubu, **krásně informační** bulletin nejen pro mladé a nezavedené autory západních Čech. Ročník XXXV, 2026, letos Listy č. 1 (od r. 1992 až dosud už Listy č. 328) z 5. 1. 2026. Strany 4, náklad 240 výtisků. Redakce: Helena Šlesingerová. Vydal Ason-klub Knihovny města Plzně, p. o., jako barevné břicho Plže č. 1/2026 za laskavého přispění Města Plzně. **N e p r o d e j n é !**

MILÍ PŘÁTELÉ...

*„Nic neprospívá člověku více,
než když ho osud občas vyhodí na mráz.“*

(Antonín Macek)

*

BYLO NEBYLO

... Přednáškový sál Výstavní síně „13“ Západočeské galerie v Plzni na sklonku roku představil dvě knižní novinky z produkce společnosti Grafia, s.r.o. Ve čtvrtek 4. prosince to byla publikace **Pavla Vespale** *S Karlem Čapkem k obyčejnému životu* (<https://plzensky.denik.cz/ctenar-reporter/pavel-vespalec-predstavil-v-plzni-knihu-s-karlem-capkem-k-obycejnemu-zivotu-2025.html>), v pondělí 8. prosince 2025 zde potom proběhl křest druhého rozšířeného vydání knihy Jiřího Janouškovce a **Josefa Kejhy** s názvem *Zmizelá Plzeň*.

V sobotu 6. prosince 2025 se v prostorách Semlerovy rezidence uskutečnilo slavnostní udílení letošních **Cen Bohumila Polana**. V oblasti krásné literatury cenu získala **Jitka Prokšová** za knihu *Náhradnice* (NAVA, 2024). Ve zcela nové kategorii literatury faktu byl pak oceněn **Aleš Česal** za titul *Arigi – Letec a hrdina, podnikatel a vynálezce, špion a nacista* (Svět křídel, 2022). Třebaže účast spisovatelů na ceremoniálu byla tentokrát spíše nižší, atmosféra byla příjemná a **Eva Hubatová** o tom napsala článek do Plzeňského deníku.cz (<https://plzensky.denik.cz/ctenar-reporter/literarni-ceny-bohumila-polana-za-rok-2024-prevzali-jitka-proksova-a-ales-cesal.html>). Cena Bohumila Polana se rovněž stala hlavním tématem rozhovoru, který s dosluhující předsedkyní Střediska západočeských spisovatelů v Plzni, básnířkou **Milenou Hasalovou**, připravil a zveřejnil **Radovan Lovčí** (<https://www.krajskelisty.cz/literarni-klub/34400-nedrzet-se-pri-zdi-a-zaclenit-do-slovníku-pojmy-jako-hrdinstvi-cest-zrada-dobrodruzstvi-rika-milena-hasalova.htm>).

Václav Fikar vydal sbírku hravých fejetonů o radostech života – jak nás dokážou rozesmát i vytočit – *All inclusive a jiné požitky* (Jean Merlot, 2025).

*

(NEJEN) LITERÁRNÍ POZVÁNKY

- * **V pátek 9. ledna 2026 v 10:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Obvodní knihovny Lochotín (Studentská 22) na program pro nejmenší Čteme, čteme pohádku. Vstup volný.
- * **V pátek 9. ledna 2026 v 10:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Obvodní knihovny Slovany (Táborská 24) na Čtení pro nejmenší. Vstup volný.
- * **V pátek 9. ledna 2026 v 10:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Ústřední knihovny pro děti a mládež (B. Smetany 13) na Čtení pro nejmenší. Vstup volný.
- * **V pátek 9. ledna 2026 v 10:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Knihovny Vinice (Hodonínská 55) na Čtení pro nejmenší. Vstup volný.
- * **V úterý 13. ledna 2026 v 10:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do M-klubu Obvodní knihovny Skvrňany (Macháčkova 28) na Kniháček: Klub pro rodiče s malými dětmi. Pohádky pro nejmenší, vyprávění a hry v knihovně, hravé čtení s využitím loutkového divadla Marionetino. Vstup volný.
- * **Ve středu 14. ledna 2026** jste zváni do Papírny Plzeň (Zahradní 173/2) na Revival exhibici w. Poslední svaté pravidlo slam poetry porušeno! Slamoví bardí, mezi nimi mj. 3 mistři ČR, tentokrát s texty svých kolegů (a to pouze těch, kteří budou na akci přítomni). Účinkují Anatol Svahilec, Dr. Filipitch, Švéd, Tukan a další. Poprvé v Plzni online bodování. Vstupné 230,- Kč (v předprodeji) / 300,- Kč (na místě).
- * **V pátek 16. ledna 2026 v 10:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Obvodní knihovny Lochotín (Studentská 22) na program pro nejmenší Čteme, čteme pohádku. Vstup volný.
- * **V pátek 16. ledna 2026 v 10:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Obvodní knihovny Doubravka (Masarykova 75) na Čtení pro nejmenší. Vstup volný.
- * **V pátek 16. ledna 2026 v 10:30 hodin** Knihovna města Plzně zve do Obvodní knihovny Bory (Klatovská tř. 109) na Čtení pro nejmenší. Vstup volný.
- * **V neděli 18. ledna 2026 v 10:30 hodin** Západočeská galerie v Plzni zve do výstavní síně Masné krámy (Pražská 18) na Matiné s kytarou a poezií. V programu zazní mimo jiné skladby Johanna Sebastiana Bacha a Luigiho Legnaniho. Účinkují Bára Rothová a Jiří Hlobil. Vstupné 45,- Kč.
- * **V úterý 20. ledna 2026 v 17:00 hodin** Západočeská galerie v Plzni zve do Přednáškového sálu Výstavní síně „13“ (Pražská 13) na pořad Milovaná i zatracovaná Barunka. O životě a díle **Boženy Němcové**. Účinkuje Poetické divadlo. Vstupné 25,- Kč.
- * **V pátek 23. ledna 2026 v 10:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Obvodní knihovny Lochotín (Studentská 22) na program pro nejmenší Čteme, čteme pohádku. Vstup volný.
- * **V pátek 23. ledna 2026 v 10:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Knihovny Vinice (Hodonínská 55) na Čtení pro nejmenší. Vstup volný.
- * **V úterý 27. ledna 2026 v 17:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Obvodní knihovny Skvrňany (Macháčkova 28) na přednášku Lindy Albrechtové Braillovo písmo v éře umělé inteligence. Vstup volný.

* **Ve středu 28. ledna 2026 v 17:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Polanovy síně (B. Smetany 13) na prezentaci publikace **Jaroslava Pompa** *Kde výčep můj?* Publicista a muzikant vzpomíná v knize s řadou významných plzeňských osobností na hospody, které bývaly v 70. až 90. letech 20. století kulturními sociálními sítěmi i centry setkávání. Uvádí Jiří Hlobil. Vstup volný.

* **Ve čtvrtek 29. ledna 2026 v 10:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Centra robotiky (Cukrovarská 2996/23) na další *Wikiklub*. Společné psaní Wikipedie. Vstup volný.

* **V pátek 30. ledna 2026 v 10:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Obvodní knihovny Lochotín (Studentská 22) na program pro nejmenší *Čteme, čteme pohádku*. Vstup volný.

* **V pátek 30. ledna 2026 v 10:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Obvodní knihovny Doubravka (Masarykova 75) na *Čtení pro nejmenší*. Vstup volný.

* **V pátek 30. ledna 2026 v 10:30 hodin** Knihovna města Plzně zve do Obvodní knihovny Bory (Klatovská tř. 109) na *Čtení pro nejmenší*. Vstup volný.

*

OHLASY * REFLEXE * POVÍDKY * BÁSNĚ * KRITIKY

Vstup na vlastní nebezpečí!

* IVO FENCL: Malý tygr, malé peklo

Učil jsem kdysi v Praze pátáky, šestáky, sedmáky a osmáky. Jedna dívka, jejíž jméno si už nevybavuji, ale řekněme, že se jmenovala Kalašová, mi, jak si vzpomínám, půjčila román *Mrtvá a živá*, který z nějakého důvodu přinesla do školy a o který jsem projevil zájem. A víte, že jsem ho doma přečetl? A vrátil. Kromě toho jsem jednou procházel mezi lavicemi a oko mi zavadilo o sešit nadepsaný *Malé peklo*.

Se zaujetím jsem ho uchopil, ano, opět patřil Kalašové. Zalistroval jsem a uvnitř bylo hezkým písmem vylíčeno, jak děti žijí v jakémsi údolí, kde je to krásné, a to údolí se patrně nazývá *Malé peklo*. Opět jsem sešit odložil a Kalašovou později vyzpovídal. Řekla, že píše něco jako román. A já: „Proč se to tak divně jmenuje?“

Pokrčila rameny. Nic víc. Popravdě, hlodalo ve mně podezření. Neopsala to z nějaké knížky? Neexistuje nějaký dětský příběh s údolím Malé peklo? Ale blížila se hospitace, musel jsem taky opravovat diktáty, jestli mě neklame paměť, a vůbec se vám toho ve škole vždycky děje tolik, že pro jedno zapomenete na druhé. A já taky zapomněl. Ale ještě předtím jsem si poznamenal: **MALÉ PEKLO = dobrý název.**

Už tehdy jsem byl literárně činný a fascinovaly mě zvukné názvy. Mám pro ně dodnes slabost – a jen pro připomenutí: *Lektorka z galerie na rohu*, *Zabiju Putina v Karlových Varech*, *Sabrina Horácková zemřela a žije v Berouně*, *V nitru Kamerunu*. Nezní to dobře? Jde o těžko zaměnitelné tituly i těžko zaměnitelné knihy. Oproti tomu loni vydaná *Náhradnice* Jitky Prokšové je obsahově precizní, ne-li fenomenální román, ale titul je banální a nepracovalo se tu se žádnou metaforou a Jitka to asi nechce tak dělat. Ale ona za to nemůže a komu není shůry dáno, v apatyce nekoupí. Zase má Jitka jiné kvality. A pochybuji, že by si dělala na vysoké škole, kde přednáší, poznámky ve stylu MALÉ PEKLO = dobrý název. VELKÉ PEKLO = to je na prd.

A pak jsem jednou začal psát ono *Malé peklo*, a jelikož byl hrdinou černý kocour, druhá část titulu Malý tygr se proklubala na svět už vzápětí. Na Kalašovou jsem sice dávno zapomněl, ale představoval jsem si jinou dívčinu a rozhodl se, že jí věrný Pluto pomůže k seznámení

a že se i sám seznámí. A tak se stalo: kocour Pluto pozná u souseda Natálii, kočku, a Alietta pozná díky Plutovi nového souseda. Idyla?

Ano, tato část příběhu byla by idylou, ale miluji víc temnou, gotickou část, kdy se po nebesích přivalí nad Aliettinu zahradu nejčernější mraky, spustí se lijavec a cosi se nikoli prvně pohne na dně studny v zadní části zahrady, kam Alietta jinak chodí jenom ve dne, ale náhle ji neznámý dopisem vyzývá, aby tam přišla v noci. V deset večer, to je už noc.

A když jsem tohle všechno napsal, začalo mi být líto, že nepíšu filmový scénář. Anebo píšu? Všimněte si, že následně se kniha stává materiálem pro filmaře a krásu našla v jednoduchosti, se kterou přecházím z úvodního zahradního horůrku k žánru drsné školy... a od žánru drsné školy do fantasy.

Nebudu zastíral, že závěrečná sekvence měla za vzor některé Tolkienovy knihy, například *Hobita*, ale já nechtěl nekonečnou „cestu tam a zase zpátky“ a vidět opak. Tolkien si dá záležet, aby takřka všechno vysvětlil, a dokonce mohl podle jeho knih vzniknout *Atlas*. A to je konec tajemství, a to jsem nechtěl udělat a vy řeknete, že jsem na to neměl. Asi ne. Ale prvořadě mi to připadalo jako marnost, když budu – na mnoha stránkách – líčit další svět mimo naši dimenzi. S detaily. Ale ano, chtěl jsem o něm ledacos naznačit, ale právě že naznačit. A zbytek?

Nechávám domýšlení každého a vaší svobodné interpretaci a připadá mi, že tak je kniha v konečném důsledku záhadnější a čímsi působivější. Ano, ano, sice je to i zrada detektivkářských postupů, jenže ty je třeba občas vypéci.

Dlouho jsem dumal nad samotným závěrem. Posléze se mi vybavila reálná dvojnice Alietty, která svého času chodila venčit fenku Karinu. Několik měsíců jsem tehdy pracoval na recepci domu, kde ona majitelka Kariny žila, a řekněme, že tak třikrát, ale spíš víckrát mě mýjely obě dvě (propojeny vodítkem) a já vždy řekl: „To je Karotka?“ A majitelka pejska vždy odpověděla: „Karina.“ Když se to opakovalo už potřetí, tak jsme se oba smáli víc, ale já si to ruské jméno skutečně pořád nezapamatoval, zatímco Karotku... Karotku znám od Šimka a Grossmanna. Jak to? Udělali testovou otázku. Koho si vzal Švanda Dudák? A udělali tři možnosti odpovědi. Karotku. Dorotku. Bardotku.

Nevím proč, ale napadlo mě, že by se někde v pekle či nebi či jiném světě, kam mizí po smrti prvořadě všechny kočky, mohlo stát i to, že by se podobná situace s Karotkou a Karinou opakovala donekonečna. Až mučivě. Zprvu by vám to připadalo jako bžunda, ale po nějaké době... Hrůza pomyslet. Takhle se zdravit navždy? Brr. A ještě něco.

Dotyčná neříkala to „Karina“ obyčejnysky, na to bych dávno zapomněl, ona se vždy pousmála a řekla „Ka---rina“. Pokouším se naznačit přízvuk a výslovnost. Ona dávala přízvuk na první slabiku, načež se zbytek slůvka už jen zhoupl. A já příště: „To je Karotka?“

A nevěřicné popření: „Ka-rina.“ No, nic. A zde asi vidíme, že některé romány vznikají spíš jako básně: iracionálně. Autor ani nemá povinnost přesně chápat, co chtěl říct. Kolik čtenářů, tolik interpretací. Kolik malých tygrů, tolik malých pekel. Kolik Karin, tolik Karotek. Kolik třešní, tolik višní. (Starý Plzenec, 16. 12. 2025)

**Uzávěrka příštích barevných Listů je 26. 1. 2026. Těšíme se na Vaše příspěvky!
(V elektronické podobě potěší...)**

KONTAKT:

Ason-klub při Knihovně města Plzně, p. o., B. Smetany 13, 301 00 Plzeň,
tel.: 378 038 200, mobil (SMS): 724 253 627,
e-mail: asonklub@plzen.eu; <http://www.knihovna.plzen.eu>
